

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Державного університету
«Житомирська політехніка»
Віктор ЄВДОКИМОВ
« 27 » березня 2025 р.

ПРОГРАМА
фахового іспиту
для здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»
за спеціальністю С2 «Політологія»
(освітньо-наукова програма «Політологія»)

☒ Контрольний примірник

☐ Врахований примірник

У

І

–

І

І

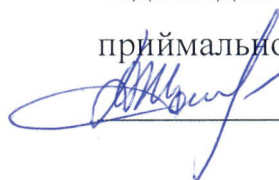
к

–

Ухвалено
на засіданні приймальної комісії
« 27 » березня 2025 р.,

протокол № 3

Відповідальний секретар
приймальної комісії

 Анатолій ДИКИЙ

Житомир
2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 2

Структура
екзаменаційного білету до фахового іспиту
до аспірантури із спеціальності
С2 «Політологія»

Фаховий іспит для конкурсного відбору осіб до аспірантури за спеціальністю С2 «Політологія» проводиться у тестовій формі (50 тестів по 2 бали).

Результати фахового іспиту зі спеціальності оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 3

Питання фахового іспиту

1. Різновиди авторитаризму. Конкурентна олігархія, популістський (мобілізаційний) режим та неототалітарний політичний режим.
2. Основні принципи та ознаки демократичного політичного режиму.
3. Елітаристська та плюралістична теорії демократії.
4. Теорія поліархії Р. Даля. Партисипаторна теорія демократії.
5. Моделі демократії А. Лейпхарта.
6. Парламент як інститут представницької влади: функції, типи.
7. Походження і сутність політичних партій.
8. Ознаки та функції політичних партій.
9. Типологія політичних партій.
10. Типологія партійних систем.
11. Теорії партійних коаліцій.
12. Поняття виборчих систем та принципи їх функціонування.
13. Мажоритарна система, її різновиди, переваги та недоліки.
14. Пропорційна система, її різновиди, переваги та недоліки.
15. Підходи до формування партійних списків.
16. Поняття і структура політичної культури.
17. Типологія політичної культури.
18. Політична соціалізація.
19. Політична свідомість: сутність та рівні. Масова політична свідомість.
20. Поняття політичної еліти, її структура. Типологія політичної еліти.
21. Циркуляція політичної еліти.
22. Лідерство як політичний феномен, його функції. Теорії політичного лідерства.
23. Типологія політичного лідерства. Стилі політичного лідерства.
24. Сутність політичного аналізу та його різновиди. Алгоритми політичного аналізу.
25. Методики політичного аналізу. Контент-аналіз, івент-аналіз, когнітивне картування.
26. ЗМІ у системі політичної комунікації.
27. Місцеве самоврядування: поняття суть та наукові підходи.
28. Історичні та сучасні концепції місцевого самоврядування.
29. Становлення та теоретико-методологічні основи порівняльної політології.
30. Форми державного устрою країн Європи та США.
31. Система органів місцевого самоврядування країн Європи та США.
32. Інститут глави держави в країнах Європи та США.
33. Порівняльна характеристика парламентів країн Європи та США.
34. Порівняльна характеристика урядів країн Європи та США.
35. Політичні режими та їх різновиди.
36. Порівняльний аналіз двопартійних систем країн Європи та США.
37. Багатопартійні системи країн Європи в порівняльному вимірі.
38. Виборчі системи країн Європи та США.
39. Форми участі громадян в політичному житті європейських держав та США.
40. Виникнення перших державних форм.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 4

41. Політична ідеологія – сутність і походження.
42. Роль ідеології у політиці. Анархізм.
43. Консерватизм і неоконсерватизм.
44. Лібералізм і неолібералізм.
45. Соціалізм, соціал-демократія, комунізм.
46. Націоналізм. Фашизм і неофашизм. Екстремізм.
47. Християнська демократія.
48. Популізм.
49. Поняття та особливості міжнародних політичних відносин.
50. Суть, джерела, передумови глобалізації.
51. Типологія міжнародних систем.
52. Поняття та структура національного інтересу. Національний інтерес - спрямування зовнішньої політики.
53. Ознаки міжнародно-політичної суб'єктності держави.
54. Зовнішня політика: особливості, засоби та форми.
55. Засоби зовнішньої політики держав. Дипломатія і війна як основні засоби реалізації зовнішньої політики.
56. Внутрішня та зовнішня політика держави. Теорії співвідношення внутрішньої та зовнішньої політик.
57. Міжнародні організації: сутність, ознаки, типологія.
58. Неурядові міжнародні організації та особливості їх впливу на міжнародну політику.
59. Типологія міжнародних конфліктів.
60. Поняття та форми міжнародного співробітництва. Інтеграційні процеси в міжнародних відносинах.

Рекомендована література

Основна література

1. Барановський Ф. В. Роль візуального іміджу політичного лідера в демократичному суспільстві. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право. 2023. № 2. С. 40-47.
2. Гаращук Д., Сергєєв В. Безпекові виклики популізму в цифрову епоху: від політичної гіперреальності до несвідомого політичного споживацтва. Society and Security. Серія: Міжнародні та політичні дослідження. 2025. Вип. 1 (7). С. 17-25. URL: [https://doi.org/10.26642/sas-2025-1\(7\)-17-25](https://doi.org/10.26642/sas-2025-1(7)-17-25)
3. Гелей С., Рутар С. Політологія. К.: ЦНЛ, 2019. 348 с.
4. Гетьманчук М.П., Гетьманчук П.М., Ільницька У.В., Луцишин Г.І., Пасічний Р.Я., Турчин Я.Б. Політологія: у схемах, таблицях, визначеннях. К.: Львівська політехніка, 2020. 272 с.
5. Заславська О. О., Налімова С. В., Посвістак О. А. Новий популізм як технологія політичного маркетингу політичних партій. Актуальні проблеми політики. 2022. Вип. 69. С. 65 – 73. Режим доступу: <https://doi.org/10.32837/app.v0i69.1304>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 5

6. Зубарева М. А. Робочі аспекти PR в Україні. Наукові записки Інституту журналістики. Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2369>.
7. Калініченко Б. М. Роль засобів масової інформації у політичній стратегії інформаційного суспільства. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. 2019. Вип. 25. С. 53-57. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2019_25_12.
8. Кропивко В. В. Політична реклама в інтернет-комунікаціях. Політикус. 2022. Вип. 1. С. 61–65. Режим доступу: http://politicus.od.ua/1_2022/10.pdf.
9. Лікарчук Н.В. Ілюзорні аспекти іміджу в політичній рекламі. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. 2020. №. 29. С. 108-114.
10. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Політологія: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021. 228 с.
11. Милосердна І. М. Імідж політичного лідера як категорія PR-технології. Актуальні проблеми політики. 2019. № 219. С. 118-133. Режим доступу: http://app.nuoua.od.ua/archive/64_2019/9.pdf.
12. Неліпа Д. Системний аналіз в політології. К.:ЦНЛ, 2019. 304 с.
13. Перепелиця Н. О. Роль політичного іміджу у виборчих кампаніях: як образ лідера впливає на результати виборів. Регіональні студії. 2023. № 35. С. 183-188. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regst_2023_35_32.
14. Проноза І.І. Політичні PR-технології як інструмент формування політичної свідомості. Політичне життя. 2021. № 2. С. 96 – 101.
15. Слісаренко І. Ю. Паблік рилейшнз у системі комунікації та управління: Навч. посіб. Київ : МАУП, 2017. 104 с.
16. Томахів В. Політологія: Навчальний посібник. Вид. 3-е, доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 224 с.
17. Требін М. П. Соціально політичні студії: навч. посіб. Харків: Право, 2017. 696 с.
18. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин. К.: ЦНЛ, 2019. 256 с.
19. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія. К.: ЦНЛ, 2019.
20. Religious Symbolism in Rhetoric of Right Populist Parties / Kostyuchkov Serhii; Garaschuk Dmytro; Serhieiev Viacheslav; and Volkova Kateryna. Occasional Papers on Religion in Eastern Europe. 2024. Vol. 44, no. 6. URL: <https://doi.org/10.55221/2693-2229.2538>

Допоміжна література

1. Аркуніч О. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності. К.: Ника-Центр, 2018. 988 с.
2. Борисова О. Зовнішня політика України. Історія та сучасність. К.: Кондор, 2017. 344 с.
3. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. К.: Наш Формат, 2019. 448 с.
4. Гелей С. Політико-правові системи світу. К.: ЦНЛ, 2017. 346 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 6

5. Глобалізація та політика національної безпеки / під ред. Юхименка П. К.:ЦНЛ, 2021. 408 с.

6. Головатий М.Ф. Політична психологія. К.: ЦУЛ, 2017. 400 с.

7. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. К.: ЦНЛ, 2019. 416 с.

8. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Теорія та практика політичної пропаганди. К.: Ліра-К, 2020. 254 с.

9. Горбань Ю., Бондар І. Формування державної політики в сфері інноваційної діяльності. К.: Ліра-К, 2017. 280 с.

10. Еріксон А., Пул Р. Шлях до вершини. Наукові поради про те, як досягнути професіоналізму. Київ : Наш Формат, 2018. 304 с.

11. Кириченко В., Кириченко Ю., Соколенко Ю. Політико-правова система України. К.: ЦНЛ, 2019. 304 с.

12. Кириченко В. Політичні системи світу. Кредитно-модульний курс. К.:ЦНЛ, 2017. 218 с.

13. КоллінзДж. Від хорошого до величного. Київ : Наш Формат, 2017. 368 с.

14. Крол А. Теорія каст і ролей. Київ: Book Chef, 2018. 144 с.

15. Милосердна І. М. Імідж політичного лідера як категорія PR-технології. *Актуальні проблеми політики*. 2019. № 64. С. 118-133.

16. Партологія. Навчальний посібник. / Обушний М.І., Примуш М.В., Шведа Ю.Р. За ред. Обушного М.І. – Друге видання, виправлене і доповнене. Київ, 2017. 432 с.

17. Романюк А. Еволюція політичних інститутів. К.: Гельветика, 2021. 184 с.

18. Сухонос В. Державне правління: еволюція сучасних форм. К.: Університетська книга, 2019. 310 с.

19. Шубін С. Політичний маркетинг. Миколаїв: Іліон, 2019.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
2. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
3. Глобальна база рекламних роликів (Global Advertising Account Moves). URL: <https://www.adbrands.net/>
4. Журнал Актуальні проблеми політики. URL: <http://app.nuoua.od.ua/>

В.о. завідувача кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту,
д.е.н., доц.

Ірина ГРАБЧУК